

Art. 77. Funkcjonariusze określani w art. 76 ust. 1 mają prawo do zaopatrzenia emerytalnego, o którym mowa w art. 34, jeżeli w chwili wejścia w życie ustawy posiadali co najmniej 5 lat służby uprawniającej do zaopatrzenia emerytalnego według przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej i ich rodzin. Do funkcjonariuszów tych stosuje się przepis art. 69 ust. 3 i 4.

Art. 78. Funkcjonariusze, którzy zostali przeniesieni na niższe stanowisko służbowe przed wejściem w życie ustawy i pobierali rentę inwalidzką na podstawie art. 17 dekretu z dnia 9 listopada 1955 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej i Służby Więziennej oraz ich

rodzin (Dz. U. Nr 43, poz. 273), otrzymują przez czas ograniczonej zdolności do pracy uposażenie w wysokości uposażenia, od którego wymierzono pobieraną rentę.

Art. 79. Minister Spraw Wewnętrznych może wyznaczać funkcjonariuszów do pełnienia służby w podległych sobie jednostkach poza Milicją Obywatelską.

Art. 80. Traci moc dekret z dnia 20 lipca 1954 r. o służbie w Milicji Obywatelskiej (Dz. U. z 1954 r. Nr 34, poz. 143 i z 1955 r. Nr 46, poz. 311).

Art. 81. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: *A. Zawadzki*

Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*

70

U S T A W A

z dnia 31 stycznia 1959 r.

o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej oraz ich rodzin.

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

Art. 1. Funkcjonariusze Milicji Obywatelskiej, zwani dalej „funkcjonariuszami”, otrzymują z funduszy państwowych zaopatrzenie emerytalne z tytułu wysługi lat lub w razie inwalidztwa, a członkowie ich rodzin w razie śmierci żywiciela.

Art. 2. Zaopatrzenie emerytalne obejmuje:

A. Świadczenia pieniężne:

- 1) rentę za wysługę lat,
- 2) rentę inwalidzką,
- 3) rentę rodzinną,
- 4) dodatki do rent,
- 5) odprawy,
- 6) zasiłek pogrzebowy,
- 7) zwrot kosztów w przypadku przeniesienia się do innego miejsca zamieszkania.

B. Świadczenia w naturze:

- 1) pomoc leczniczą i położniczą,
- 2) zaopatrzenie w protezy, aparaty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- 3) zapewnienie mieszkania,
- 4) przysposobienie zawodowe,
- 5) zapewnienie pracy,
- 6) umieszczenie w domu rencistów,
- 7) pomoc w uzyskaniu działki ziemi oraz materiałów i kredytów na zabudowę.

Art. 3. 1. Prawo do zaopatrzenia powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych przez ustawę do uzyskania tego prawa, jednakże prawo do zaopatrzenia funkcjonariusza powstaje dopiero z dniem rozwiązania stosunku służbowego.

2. Prawo do zaopatrzenia gaśnie w razie ponownego przyjęcia funkcjonariusza do służby w Milicji Obywatelskiej. W przypadku zwolnienia z tej służby zaopatrzenie przysądza się na nowo.

Art. 4. 1. Prawo do zaopatrzenia i jego wysokość ustalają organy wyznaczone przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

2. Zaopatrzenie ustala się z urzędu lub na wniosek uprawnionego najpóźniej w ciągu 14 dni od otrzymania przez właściwy organ Ministerstwa Spraw Wewnętrznych wszystkich dokumentów niezbędnych do wydania decyzji.

3. Jeżeli prawo do zaopatrzenia zostało ustalone, ale wydanie decyzji uległo zwłoce z powodu nieustalenia wysokości zaopatrzenia lub innych okoliczności, przysądza się osobie uprawnionej stosowne zaliczki, które podlegają potrąceniu przy wypłacie zaopatrzenia.

4. Ministrowie Spraw Wewnętrznych oraz Pracy i Opieki Społecznej określą w drodze rozporządzenia tryb postępowania w sprawie ustalania zaopatrzeń oraz właściwość organów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w tych sprawach.

5. Od decyzji organów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych wydanych na podstawie niniejszej ustawy przysługuje zainteresowanemu prawo wniesienia skargi do sądu ubezpieczeń społecznych.

Art. 5. 1. Świadczenia pieniężne z tytułu zaopatrzenia wypłaca organ administracji prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) właściwy do wypłaty rent przewidzianych w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

2. Renty wypłaca się z góry w okresach miesięcznych począwszy od dnia powstania prawa do renty, jednak nie wcześniej niż od dnia następującego po upływie okresu, za który funkcjonariusz otrzymał uposażenie.

3. Rentę wypłaca się za okres nie dłuższy niż 3 miesiące wstecz od dnia zgłoszenia wniosku albo od dnia ustalenia zaopatrzenia z urzędu.

4. Świadczenia rentowe, których wypłata ustala z przyczyn niezależnych od organu wypłacającego świadczenia, wznawia się od dnia ustania wypłaty, jednak za okres nie dłuższy niż 6 miesięcy wstecz od dnia zgłoszenia wniosku o wznowienie wypłaty.

5. Ministrowie Spraw Wewnętrznych oraz Pracy i Opieki Społecznej określą w drodze rozporządzenia tryb postępowania w sprawie wypłaty zaopatrzeń oraz terminy płatności rent.

Art. 6. 1. Prawo do zaopatrzenia na podstawie niniejszej ustawy nie przysługuje funkcjonariuszom zwolnionym ze służby:

- 1) z powodu skazania prawomocnym wyrokiem sądu na karę dodatkową utraty praw publicznych,
- 2) z powodu wymierzenia kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby,
- 3) na własną prośbę, jeżeli zwolnienie nastąpiło przed spełnieniem się warunków wymaganych do nabycia prawa do zaopatrzenia emerytalnego w pełnym wymiarze lub przed osiągnięciem przez funkcjonariusza wieku: przez mężczyznę 60 lat, przez kobietę 55 lat.

2. W przypadkach wyjątkowych Minister Spraw Wewnętrznych może przyznać prawo do zaopatrzenia emerytalnego na podstawie niniejszej ustawy funkcjonariuszowi wydanemu ze służby w trybie dyscyplinarnym lub zwolnionemu na własną prośbę uzasadnioną wiekiem lub innymi szczególnymi okolicznościami.

Art. 7. 1. Do wysługi lat zalicza się służbę pełnioną w Milicji Obywatelskiej.

2. Na równi ze służbą w Milicji Obywatelskiej do wysługi lat zalicza się:

- 1) okresy służby w charakterze funkcjonariusza organów bezpieczeństwa publicznego,
- 2) czynną służbę wojskową pełnioną w Ludowym Wojsku Polskim po dniu 22 lipca 1944 r., z wyjątkiem ćwiczeń wojskowych i przeszkolenia oraz z zastrzeżeniem przewidzianym w pkt 3,
- 3) zasadniczą służbę wojskową pełnioną w Ludowym Wojsku Polskim po dniu 22 lipca 1944 r., jeżeli przejście do służby w Milicji Obywatelskiej nastąpiło przed upływem 6 miesięcy od zwolnienia ze służby wojskowej,
- 4) okresy służby w charakterze funkcjonariusza Służby Więziennej pełnionej po dniu 22 lipca 1944 r.,
- 5) okresy służby w charakterze funkcjonariusza Służby Ochrony Kolei, jeżeli funkcjonariusz przeszedł bezpośrednio do służby w Milicji Obywatelskiej w terminie do dnia 1 kwietnia 1955 r.

3. Funkcjonariuszowi zwolnionemu z Milicji Obywatelskiej, który posiada co najmniej 10 lat wysługi przewidzianej w ust. 1 i 2, zalicza się do wysługi poprzednie okresy zatrudnienia oraz inne okresy, które podlegają zaliczeniu do zatrudnienia pracowników według przepisów o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

4. Do wysługi lat nie zalicza się okresów odbywania kary pozbawienia wolności i tymczasowego aresztowania, chyba że funkcjonariusz tymczasowo aresztowany został uniewinniony albo postępowanie karne zostało umorzone.

Art. 8. 1. Prezes Rady Ministrów na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych określi rodzaje służby, które ze względu na szczególne właściwości lub warunki jej odbywania oraz czasokres jej trwania uzasadniają zaliczanie okresów tej służby do wysługi lat w stosunku 30 dni służby za 45 dni.

2. Do wysługi lat liczy się podwójnie okresy służby w jednostkach Milicji Obywatelskiej i b. organów bezpieczeństwa publicznego, które prowadziły walki z bandami.

3. Przy obliczaniu wysługi lat uwzględnia się zasady korzystniejszego zaliczania służby przewidziane w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i nadterminowych oraz ich rodzin.

4. Minister Spraw Wewnętrznych określi tryb zaliczania do wysługi lat okresów wymienionych w ust. 2.

Art. 9. 1. Podstawę wymiaru renty stanowi:

- 1) miesięczne uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami i równowartością świadczeń w naturze — o charakterze stałym — należne funkcjonariuszowi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym albo
- 2) przeciętne miesięczne uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami i równowartością świadczeń w naturze — o charakterze stałym — z kolejnych 2 lat służby dowolnie wybranych przez zainteresowanego z okresu ostatnich 10 lat służby przed powstaniem prawa do zaopatrzenia.

2. Podstawa wymiaru renty dla inwalidów zaliczonych do I grupy inwalidów, których inwalidztwo pozostaje w związku przyczynowym ze służbą, nie może wynosić mniej niż 1.200 zł.

3. Minister Spraw Wewnętrznych określi dodatki do uposażenia i równowartość świadczeń w naturze — o charakterze stałym — wchodzące w skład podstawy wymiaru.

Art. 10. 1. Jeżeli osoba pobierająca rentę z tytułu wysługi lat, zwana dalej „rencistą”, posiada również dochód z zatrudnienia lub z innych źródeł, który wynosi co najmniej 85% podstawy wymiaru renty, prawo do renty ulega zawieszeniu na czas posiadania takiego dochodu.

2. Jeżeli dochód rencisty jest niższy niż 85% podstawy wymiaru renty, a łącznie z rentą przekracza 85% tej podsta-

wy, rentę obniża się do takiej wysokości, aby łącznie z dochodem wynosiła 85% podstawy wymiaru.

3. Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej określi zasady obliczania dochodu, o którym mowa w ust. 1 i 2.

4. Jeżeli renta wyrównawcza (ust. 2) wynosi mniej niż 50 zł miesięcznie, wypłaca się ją w kwocie 50 zł miesięcznie.

5. Renta nie podlega zawieszeniu ani ograniczeniu w przypadkach, gdy dochód rencisty nie powoduje zawieszenia prawa do renty według przepisów o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

6. Przepisy ust. 1—5 stosuje się również do inwalidów, których inwalidztwo nie pozostaje w związku ze służbą.

Art. 11. 1. Najniższą wysokość rent określają przepisy o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, przy czym do renty za wysługę lat stosuje się w tym przedmiocie przepisy dotyczące renty starczej.

2. Ponadto do zaopatrzeń przewidzianych w niniejszej ustawie stosuje się przepisy art. 15—22, 46—51, 53, 54, 66, 69—75 i 108 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. z 1958 r. Nr 23, poz. 97) oraz przepisy wydane na podstawie art. 8 ust. 4 i art. 111 tego dekretu.

3. Przewidziane w przepisach wymienionych w ust. 2 uprawnienia Ministra Pracy i Opieki Społecznej przysługują Ministrowi Spraw Wewnętrznych, a uprawnienia prezydentów rad narodowych — organom Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, określonym w trybie art. 4 ust. 4 niniejszej ustawy.

Art. 12. Funkcjonariusz, który w przypadku zbiegu prawa do dwu lub więcej zaopatrzeń emerytalnych na podstawie niniejszej ustawy lub na podstawie niniejszej ustawy i innych przepisów pobiera jedno z tych zaopatrzeń, zachowuje prawo do korzystniejszych świadczeń w naturze.

Rozdział 2.

Zaopatrzenie z tytułu wysługi lat.

Art. 13. 1. Renta za wysługę lat przysługuje funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby, który w dniu zwolnienia ze służby posiada co najmniej 15 lat wysługi.

2. Przy końcowym obliczeniu okresu wysługi lat nie uwzględnia się części roku do sześciu miesięcy, a okres przekraczający sześć miesięcy przy wysłudze powyżej 15 lat liczy się jako pełny rok.

Art. 14. 1. Wysokość renty za wysługę lat wynosi 40% podstawy wymiaru i wzrasta za każdy następny rok służby ponad 15 lat wysługi o 3% podstawy wymiaru aż do osiągnięcia 85% tej podstawy, co stanowi pełną rentę za wysługę lat.

2. Renta za wysługę lat generała Milicji Obywatelskiej wynosi 85% podstawy wymiaru.

Art. 15. Jeżeli rencista zostanie zaliczony do jednej z grup inwalidów, renta za wysługę lat może być na jego wniosek zamieniona na rentę inwalidzką przewidzianą w ustawie w razie inwalidztwa, powstałego bez związku ze służbą.

Rozdział 3.

Zaopatrzenie inwalidzkie.

Art. 16. Renta inwalidzka przysługuje funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby, który wskutek stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu został zaliczony do jednej z grup inwalidów, z powodu całkowitej lub częściowej niezdolności do wykonywania zatrudnienia powstałej:

- 1) podczas służby w Milicji Obywatelskiej lub
- 2) w ciągu 3 miesięcy po zwolnieniu ze służby w Milicji Obywatelskiej.

Art. 17. 1. W zależności od stopnia niezdolności do wykonywania zatrudnienia zalicza się inwalidę do jednej z trzech grup:

- 1) do III grupy inwalidów zalicza się osoby częściowo niezdolne do wykonywania zatrudnienia, to jest osoby, które są zdolne do wykonywania dotychczasowego zatrudnienia przy znacznym ograniczeniu zakresu czynności lub wydajności ich pracy bądź przy stworzeniu im szczególnych warunków pracy albo które będąc całkowicie niezdolne do wykonywania dotychczasowego zatrudnienia są jednak zdolne do wykonywania zatrudnienia niżej kwalifikowanego,
- 2) do II grupy inwalidów zalicza się osoby, które są niezdolne do wykonywania jakiegokolwiek zatrudnienia,
- 3) do I grupy inwalidów zalicza się osoby niezdolne do wykonywania jakiegokolwiek zatrudnienia, które ponadto wymagają stałej opieki innej osoby.

2. Zaliczenia funkcjonariuszów do jednej z grup inwalidów dokonują komisje lekarskie do spraw inwalidztwa i zatrudnienia przewidziane w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, a w czasie wojny komisje powołane przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

Art. 18. 1. Wysokość renty inwalidzkiej wynosi:

- 1) przy podstawie wymiaru renty do 1.600 zł miesięcznie:

Grupa inwalidów	Inwalidztwo pozostaje	
	w związku ze służbą	bez związku ze służbą
	w procentach od podstawy wymiaru	
I	100	70
II	75	50
III	50	40

- 2) przy podstawie wymiaru powyżej 1.600 zł miesięcznie:

Grupa inwalidów	Inwalidztwo pozostaje	
	w związku ze służbą	bez związku ze służbą
	w procentach od podstawy wymiaru	
I	75	60
II	55	45
III	40	30

2. Wysokość renty inwalidzkiej wymierzonej zgodnie z ust. 1 pkt 2 nie może być niższa od renty wymierzonej zgodnie z ust. 1 pkt 1, przy podstawie wymiaru renty wynoszącej 1.600 zł miesięcznie.

3. Jeżeli funkcjonariusz osiągnął 5 lat wysługi, wysokość renty inwalidzkiej wymierzonej zgodnie z ust. 1 pkt 1 lub pkt 2 i ust. 2 ulega zwiększeniu o 5% podstawy wymiaru. Jeżeli funkcjonariusz osiągnął więcej niż 5 lat wysługi, renta inwalidzka wzrasta ponadto za każdy dalszy rok wysługi ponad 5 lat o 1% podstawy wymiaru. Wzrost renty inwalidzkiej z tytułu wysługi nie może przekraczać 10% podstawy wymiaru. Wzrostu renty inwalidzkiej z tytułu wysługi nie stosuje się w przypadku, gdy renta ta zgodnie z ust. 1 pkt 1 wynosi 100% podstawy wymiaru.

4. Wysokość renty inwalidzkiej generała Milicji Obywatelskiej wynosi 85% podstawy wymiaru bez względu na grupę inwalidztwa, związek inwalidztwa ze służbą i wysługę lat.

Art. 19. 1. Inwalidztwo pozostaje w związku ze służbą, gdy powstało wskutek:

- 1) zranienia lub innych obrażeń doznanych podczas lub w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych,
- 2) chorób zakaźnych panujących w miejscu służbowego pobytu funkcjonariusza,
- 3) chorób powstałych w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby albo istotnego pogorszenia stanów chorobowych w związku z tymi właściwościami lub warunkami służby.

2. Za pozostające w związku ze służbą uważa się również wypadki w drodze do miejsca i z miejsca wykonywania czynności służbowych.

3. Wykaz chorób wymienionych w ust. 1 pkt 3 ustali Minister Spraw Wewnętrznych.

4. Związek chorób i kalectw ze służbą ustalają komisje lekarskie na zasadach i w trybie określonych przez Ministra Spraw Wewnętrznych. Komisje lekarskie powołuje Minister Spraw Wewnętrznych.

Rozdział 4.

Zaopatrzenie członków rodzin.

Art. 20. 1. Renta rodzinna przysługuje uprawnionym członkom rodziny:

- 1) funkcjonariusza zmarłego w czasie służby w Milicji Obywatelskiej albo w ciągu 3 miesięcy po zwolnieniu z tej służby,
- 2) zmarłego rencisty lub inwalidy.

2. Członkami rodziny uprawnionymi do renty rodzinnej są: małżonek, dzieci, wnuki i rodzeństwo oraz rodzice, jeżeli osoby te odpowiadają warunkom przewidzianym w art. 45 ust. 1—3 i 5 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Art. 21. 1. Wysokość renty rodzinnej wynosi:

- 1) przy podstawie wymiaru do 1.600 zł miesięcznie:

Ilość członków rodziny	dla rodzin funkcjonariuszów i inwalidów, których śmierć pozostaje w związku ze służbą	dla rodzin rencistów oraz rodzin funkcjonariuszów i inwalidów, których śmierć nie pozostaje w związku ze służbą
	w procentach od podstawy wymiaru	
1 członek rodziny	40	30
2 członków rodziny	55	40
3 i więcej członków rodziny	70	50

- 2) przy podstawie wymiaru powyżej 1.600 zł miesięcznie:

Ilość członków rodziny	dla rodzin funkcjonariuszów i inwalidów, których śmierć pozostaje w związku ze służbą	dla rodzin rencistów oraz rodzin funkcjonariuszów i inwalidów, których śmierć nie pozostaje w związku ze służbą
	w procentach od podstawy wymiaru	
1 członek rodziny	30	25
2 członków rodziny	45	35
3 i więcej członków rodziny	60	45

2. Jeżeli członek rodziny uprawniony do renty został zaliczony do pierwszej grupy inwalidów, przypadającą na niego część renty zwiększa się o 100 zł.

3. Jeżeli uprawnionymi do renty rodzinnej są sieroty zupełne, przypadającą na nie część renty zwiększa się o 10% podstawy wymiaru renty.

4. Wysokość renty rodzinnej wymierzonej zgodnie z ust. 1 pkt 2 nie może być niższa od renty wymierzonej zgodnie z ust. 1 pkt 1 przy podstawie wymiaru wynoszącej 1.600 zł.

5. Renta rodzinna po zmarłym funkcjonariuszu lub inwalidzie ulega zwiększeniu o 5% podstawy wymiaru, jeżeli zmarły osiągnął 5 lat wysługi, oraz 1% za każdy dalszy rok wysługi ponad 5 lat. Wzrost renty z tytułu tej wysługi nie może przekraczać 10% podstawy wymiaru.

6. Renta rodzinna łącznie ze zwiększeniem przewidzianym w ust. 2, 3 i 5 oraz dodatkami wymienionymi w art. 25 ust. 2 i art. 26 ust. 1 pkt 3 nie może przekroczyć 100% podstawy wymiaru.

Art. 22. Prawo do renty rodzinnej po funkcjonariuszu zmarłym bez związku przyczynowego ze służbą ulega dla członka rodziny zawieszeniu na czas wykonywania przez niego zatrudnienia lub posiadania dochodu z innych źródeł według zasad przewidzianych w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Art. 23. 1. Śmierć funkcjonariusza pozostaje w związku ze służbą, gdy funkcjonariusz zmarł z powodu okoliczności wymienionych w art. 19.

2. Śmierć inwalidy pozostaje w związku ze służbą, jeżeli nastąpiła w wyniku choroby lub kalectwa spowodowanego okolicznościami wymienionymi w art. 19.

3. Związek śmierci funkcjonariusza ze służbą ustala organ upoważniony przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

4. Związek śmierci inwalidy ze służbą ustala komisja lekarska do spraw inwalidztwa i zatrudnienia.

Rozdział 5.

Dodatki do rent.

Art. 24. 1. Rencisie i inwalidzie przysługuje prawo do dodatku do renty dla:

- 1) dzieci, wnuków i rodzeństwa, które spełniają warunki do uzyskania renty rodzinnej,
- 2) żony, która spełnia warunki określone w przepisach o zasiłkach rodzinnych.

2. Dodatek, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, przysługuje również osobie pobierającej rentę rodzinną.

3. Dodatki określone w ust. 1 przysługują w wysokości dodatku rodzinnego przewidzianego w przepisach o uposażeniu funkcjonariuszów.

4. Przez czas pobierania na żonę, dzieci, wnuki i rodzeństwo zasiłku rodzinnego lub dodatku z innego tytułu zainteresowanym przysługuje na te same osoby tylko różnica między dodatkiem określonym w ust. 1 a zasiłkiem rodzinnym lub dodatkiem z innego tytułu.

Art. 25. 1. Rencistom i inwalidom odznaczonym orderami lub tytułami, które na podstawie przepisów o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin uprawniają do pobierania dodatku do rent, przysługuje miesięczny dodatek do renty w wysokości 25% renty bez uwzględnienia dodatku dla żony, dzieci, wnuków i rodzeństwa.

2. Osobom uprawnionym do renty rodzinnej odznaczonym orderami lub tytułami określonymi w ust. 1 przysługuje miesięczny dodatek do tej renty w wysokości 10% podstawy wymiaru renty.

3. Z tytułu posiadania orderów lub tytułów określonych w ust. 1 przysługuje tylko jeden dodatek.

4. Wysokość renty za wysługę lat bądź renty inwalidzkiej wraz z dodatkiem określonym w ust. 1 nie może przekraczać 100% podstawy wymiaru.

5. Ograniczenia przewidzianego w ust. 4 nie stosuje się do inwalidów zaliczonych do I grupy, których inwalidztwo pozostaje w związku ze służbą.

Art. 26. 1. Osobom uprawnionym do świadczeń na podstawie niniejszej ustawy, nie pracującym i nie posiadającym poza rentą dochodu z innych źródeł, przysługuje dodatek:

- 1) do renty za wysługę lat w wysokości 15% podstawy wymiaru, z tym że łączna wysokość renty nie może przekraczać 85%, a wraz z dodatkiem wymienionym w art. 25 ust. 1 — 100% podstawy wymiaru,
- 2) do renty inwalidzkiej:
 - a) przy podstawie wymiaru do 1.600 zł w wysokości:

Grupa inwalidów	Przyczyna inwalidztwa	
	w związku ze służbą	bez związku ze służbą
	procent podstawy wymiaru renty	
I	—	20
II	5	15
III	15	15

- b) przy podstawie wymiaru powyżej 1.600 zł w wysokości:

Grupa inwalidów	Przyczyna inwalidztwa	
	w związku ze służbą	bez związku ze służbą
	procent podstawy wymiaru renty	
I	10	20
II	15	15
III	20	15

- 3) do renty rodzinnej:

a) po funkcjonariuszu zmarłym w związku ze służbą w wysokości 15% podstawy wymiaru renty, jeżeli wszyscy uprawnieni do renty członkowie rodziny spełniają wymagane warunki, a jeżeli warunki do dodatku spełniają tylko niektórzy członkowie, członkom tym przysługuje dodatek do renty, o ile nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego z pozostałymi członkami rodziny uprawnionymi do renty,

b) po funkcjonariuszu zmarłym bez związku ze służbą w wysokości 15% podstawy wymiaru renty.

2. Dodatek do renty przysługuje także w przypadkach, gdy dochód osoby uprawnionej do pobierania renty nie powoduje zawieszenia prawa do renty według przepisów o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Rozdział 6.

Świadczenia jednorazowe.

Art. 27. 1. W razie śmierci rencisty lub inwalidy przysługuje zasiłek pogrzebowy.

2. Zasiłek pogrzebowy przysługuje również w razie śmierci:

- 1) osoby uprawnionej do pobierania renty rodzinnej,
- 2) małżonka i rodziców rencisty lub inwalidy, jeżeli w chwili śmierci pozostawali na jego utrzymaniu,
- 3) dzieci, wnuków i rodzeństwa rencisty lub inwalidy, jeżeli w chwili śmierci pozostawali na jego utrzymaniu i spełniali inne warunki wymagane do otrzymania renty rodzinnej.

3. W razie zbiegu prawa do zasiłku pogrzebowego z tytułu zatrudnienia i z tytułu pobierania renty przysługuje zasiłek wyższy.

4. Prawo do zasiłku pogrzebowego wygasa w przypadku niezgłoszenia wniosku o przyznanie go w ciągu 6 miesięcy od dnia śmierci osoby wymienionej w ust. 1 i 2.

5. Zasiłek pogrzebowy przysługuje osobie, która pokryła koszty pogrzebu.

Art. 28. 1. Zasiłek pogrzebowy wynosi w razie śmierci:

1) rencisty, i inwalidzy:

a) trzykrotną rentę miesięczną bez uwzględnienia dodatków na żonę, dzieci, wnuki i rodzeństwo, jeżeli koszty pogrzebu pokrywa małżonek, dzieci, wnuki, rodzeństwo lub rodzice albo inna osoba, która prowadziła ze zmarłym wspólne gospodarstwo domowe,

b) koszty rzeczywiście poniesione, najwyżej jednak do wysokości określonej pod lit. a), jeżeli koszty pogrzebu pokrywa inna osoba, niż wymienione pod lit. a),

2) osób wymienionych w art. 27 ust. 2 — 100% podstawy wymiaru renty, nie więcej jednak niż w wysokości określonej w pkt 1 lit. a).

2. W stosunku do osób pobierających rentę wyrównawczą (art. 10 ust. 2) za rentę miesięczną uważa się rentę, od której obliczono rentę wyrównawczą.

Art. 29. 1. W razie śmierci funkcjonariusza przysługuje jego rodzinie (art. 27 ust. 2) odprawa w wysokości 3-miesięcznego ostatnio pobieranego przez funkcjonariusza uposażenia ze wszystkimi dodatkami o charakterze stałym, jeżeli przepisy szczególne nie przewidują jednorazowego świadczenia w wyższym wymiarze.

2. Jeżeli rodzina funkcjonariusza otrzymuje rentę rodzinną, wysokość odprawy określonej w ust. 1 wynosi jednocześnie uposażenie ze wszystkimi dodatkami o charakterze stałym.

3. Odprawa wymieniona w ust. 1 lub 2 przysługuje łącznie żonie zmarłego funkcjonariusza bez względu na jej wiek albo zdolność do pracy oraz innym członkom rodziny, jeżeli posiadają warunki do uzyskania renty rodzinnej.

Art. 30. 1. W razie śmierci funkcjonariusza oraz w razie śmierci rencisty lub inwalidy przysługuje członkom jego rodziny otrzymującym rentę rodzinną lub odprawę (art. 29) i w chwili jego śmierci wspólnie z nim zamieszkałym zwrot kosztów przejazdu i przewozu urządzenia domowego do dowolnie obranej miejscowości w kraju na zasadach przewidzianych przy przeniesieniu funkcjonariuszów.

2. Zwrot kosztów wymienionych w ust. 1 przysługuje tylko w przypadku, gdy przesiedlenie się nastąpiło w ciągu roku od rozwiązania stosunku służbowego.

Rozdział 7.

Świadczenia w naturze.

Art. 31. 1. Rencistom otrzymującym pełną rentę za wyслугę lat i inwalidom, których inwalidztwo pozostaje w związku ze służbą, jak również członkom rodzin tych osób (art. 20 ust. 2) przysługuje prawo do pomocy leczniczej, położniczej oraz do zaopatrzenia w protezy, aparaty ortopedyczne i środki pomocnicze na zasadach i w zakresie przewidzianych dla funkcjonariuszów i ich rodzin.

2. Nie uprawnionym do pomocy leczniczej w służbie zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych rencistom i inwalidom nie wymienionym w ust. 1 oraz członkom ich rodzin, jak również osobom pobierającym rentę rodzinną przysługuje prawo do pomocy leczniczej i położniczej oraz do zaopatrzenia w protezy, aparaty ortopedyczne i środki pomocnicze w zakresie i na warunkach przewidzianych w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

3. Inwalidzi otrzymują bezpłatnie niezbędne protezy, aparaty ortopedyczne i środki pomocnicze.

4. Inwalida może być na swój wniosek lub z urzędu poddany specjalnemu leczeniu i przysposobieniu do zawodu w celu całkowitego lub częściowego przywrócenia zdolności do pracy albo zapobieżenia pogorszeniu się stanu zdrowia.

5. Minister Pracy i Opieki Społecznej oraz Minister Zdrowia, każdy w swoim zakresie działania, ustala zasady i warunki udzielania świadczeń wymienionych w ust. 3 i 4.

Art. 32. 1. Renciści i inwalidzi wymienieni w art. 31 ust. 1 oraz członkowie ich rodzin wspólnie z nimi zamieszkali zachowują prawo do mieszkania służbowego, zajmowanego w chwili zwolnienia ze służby funkcjonariusza. Do mieszkań tych stosuje się przepisy odnoszące się do mieszkań służbowych funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również do osób uprawnionych do renty rodzinnej.

3. Przepis ust. 1 stosuje się również w okresie zawieszenia prawa do renty.

Art. 33. 1. Rencistom i inwalidom służy prawo do pomocy w uzyskaniu działki ziemi pod budowę lub uprawę, potrzebnych na ten cel materiałów i kredytów oraz w wykonywaniu robót budowlanych.

2. Rada Ministrów ustali warunki i zasady udzielania pomocy przewidzianej w ust. 1.

Art. 34. 1. Inwalidzie zapewnia się pracę odpowiadającą jego sprawności fizycznej i kwalifikacjom zawodowym.

2. Właściwy do spraw produktywizacji inwalidów organ administracji prezydium rady narodowej na wniosek inwalidy kieruje go do zakładu pracy, który obowiązany jest go zatrudnić stosownie do sprawności fizycznej i kwalifikacji zawodowych.

3. Zakład pracy może rozwiązać umowę o pracę z inwalidą tylko z ważnych przyczyn za pisemną zgodą właściwego do spraw produktywizacji inwalidów organu administracji prezydium rady narodowej.

4. Inwalidzie, który w ciągu 3 miesięcy od dnia zwolnienia ze służby został poddany leczeniu lub przysposobieniu do zawodu i w ciągu 3 miesięcy od dnia zakończenia leczenia lub przysposobienia do zawodu podjął pracę, zalicza się okresy służby w Milicji Obywatelskiej oraz okres leczenia i przysposobienia do zawodu do czasu pracy w danym zakładzie pracy.

5. Szczegółowe zasady, dotyczące zatrudniania inwalidów, ustala Minister Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 35. Osobom uprawnionym do renty rodzinnej przysługuje pierwszeństwo w umieszczeniu dzieci w żłobkach, domach dziecka i przedszkolach.

Rozdział 8.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 36. Przepisy niniejszej ustawy stosuje się do praw do zaopatrzenia powstałych po dniu wejścia w życie ustawy.

Art. 37. 1. Funkcjonariuszom Milicji Obywatelskiej zwolnionym ze służby po dniu 30 czerwca 1954 r. oraz pozostałym po nich członkom rodzin, którzy nie nabywają prawa do zaopatrzenia na podstawie niniejszej ustawy ani nie nabyli prawa do zaopatrzenia na podstawie dekretu z dnia 9 listopada 1955 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 43, poz. 273) — przysługuje prawo do zaopatrzenia przewidzianego w dekreście z dnia 25 czerwca 1954 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, jeżeli odpowiadają warunkom uzasadniającym prawo do renty w myśl tego dekretu.

2. Służbę w Milicji Obywatelskiej zalicza się do I kategorii zatrudnienia.

3. Okresy służby w charakterze funkcjonariusza Milicji Obywatelskiej z uwzględnieniem przepisów art. 7 i 8 niniejszej ustawy uważa się za okresy zatrudnienia w rozumieniu art. 7 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

4. Prawo do zaopatrzenia osób wymienionych w ust. 1 ustala i świadczenia pieniężne z tytułu tego zaopatrzenia wy-

placa właściwy do spraw rent organ prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa).

Art. 38. 1. Prawo do zaopatrzeń funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej i ich rodzin przyznanych na podstawie dekretu z dnia 9 listopada 1955 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej i Służby Więziennej oraz ich rodzin pozostaje w mocy. Do zaopatrzeń tych stosuje się przepisy niniejszej ustawy, z tym że zmiana wysokości tych zaopatrzeń następuje z urzędu od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Zawieszenie prawa do renty lub obniżenie jej wysokości następuje od najbliższego terminu płatności przypadającego po dniu wejścia w życie ustawy.

Art. 39. 1. Do spraw funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej i ich rodzin, którzy nabyli prawo do zaopatrzenia na podstawie dekretu z dnia 9 listopada 1955 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, a którym zaopatrzenie to nie zostało przyznane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy — stosuje się przepisy ustawy, z tym że świadczenia należne za okres do dnia wejścia w życie ustawy przyznaje się zgodnie z przepisami dekretu z dnia 9 listopada 1955 r.

2. Sprawy funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej zwolnionych ze służby po dniu 30 czerwca 1954 r. oraz pozostałych po nich członków rodzin, którym na podstawie dekretu z dnia 9 listopada 1955 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej i Służby Więziennej oraz ich rodzin nie przysługuje prawo do zaopatrzenia przewidzianego w tym dekrete lub którym odmówiono przyznania tego zaopatrzenia, a które przy zastosowaniu niniejszej ustawy mają do niego prawo, podlegają rozpatrzeniu na wniosek tych osób.

3. Jeżeli wniosek o ustalenie prawa do zaopatrzenia zostanie zgłoszony:

- 1) w ciągu 6 miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy — rentę przyznaje się od dnia powstania prawa do zaopatrzenia, nie wcześniej jednak niż od dnia wejścia w życie ustawy,
- 2) po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy — rentę przyznaje się za okres trzech miesięcy wstecz od dnia zgłoszenia wniosku.

Art. 40. 1. Funkcjonariuszom zwolnionym ze służby w Milicji Obywatelskiej przed dniem 1 lipca 1954 r. wskutek niezdolności w chwili zwolnienia do służby z powodu uszkodzenia zdrowia, u których niezdolność do zarobkowania określona została co najmniej na 45% w związku przyczynowym ze służbą i którzy pobierali do dnia 1 lipca 1954 r. zaopatrzenie emerytalne na podstawie przepisów obowiązujących do dnia 1 lipca 1954 r., przyznaje się na ich wniosek zamiast pobieranego przez nich zaopatrzenia renty inwalidzkiej określonej w niniejszej ustawie dla osób, których inwalidztwo pozostaje w związku ze służbą, chyba że prawo do zaopatrzenia ustało przed dniem wejścia w życie ustawy.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, zalicza się do tej grupy inwalidów, do której zostały zaliczone na podstawie przepisów o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

3. Wdowom i sierotom po funkcjonariuszach zmarłych przed dniem 1 lipca 1954 r. w czasie trwania stosunku służbowego i w związku ze służbą, które pobierały do dnia 1 lipca 1954 r. pensje lub zaopatrzenie z tytułu utraty żywiciela na podstawie przepisów obowiązujących do dnia 1 lipca 1954 r., przyznaje się na ich wniosek zamiast pobieranej przez nie renty rodzinnej, rentę rodzinną określoną w niniejszej ustawie, chyba że prawo do świadczeń pobieranych na podstawie dotychczasowych przepisów ustało przed dniem wejścia w życie ustawy.

4. Podstawę wymiaru renty inwalidzkiej i renty rodzinnej w przypadkach wymienionych w ust. 2 i 3 stanowi upo-

sażenie zasadnicze wraz z dodatkami do uposażenia o charakterze stałym według posiadanej grupy uposażenia i zajmowanego stanowiska w chwili zwolnienia funkcjonariusza ze służby oraz równowartością świadczeń w naturze — obliczone według stawek na dzień 30 czerwca 1954 r.

5. W sprawach, o których mowa w ust. 1—4, stosuje się przepis art. 39 ust. 3.

6. Szczegółowe zasady określania podstawy wymiaru renty, o której mowa w ust. 4, określi Minister Spraw Wewnętrznych.

Art. 41. 1. Świadczenia określone w ustawie przysługują również:

- 1) członkom Ochotniczej Rezerwy Milicji Obywatelskiej, którzy wskutek wypadku w związku ze służbą w Ochotniczej Rezerwie Milicji Obywatelskiej zostali zaliczeni do jednej z grup inwalidów, jeżeli wypadek nastąpił po dniu 30 czerwca 1954 r.,
- 2) rodzinom zmarłych po dniu 30 czerwca 1954 r. w związku przyczynowym ze służbą w Ochotniczej Rezerwie Milicji Obywatelskiej oraz inwalidów wymienionych w pkt 1.

2. Podstawę wymiaru świadczeń dla osób wymienionych w ust. 1 stanowi:

- 1) dla nie zatrudnionych — minimalne uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami oraz równowartością świadczeń w naturze — o charakterze stałym — przysługujące szeregowcowi Milicji Obywatelskiej,
- 2) dla zatrudnionych — przeciętny miesięczny zarobek obliczony według zasad określonych w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, nie mniej jednak, niż uposażenie określone w pkt 1.

Art. 42. Odwołania wniesione przed dniem ogłoszenia niniejszej ustawy od decyzji wydanych na podstawie dekretu z dnia 9 listopada 1955 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej i Służby Więziennej oraz ich rodzin podlegają rozpatrzeniu w trybie obowiązującym przed dniem wejścia w życie ustawy.

Art. 43. 1. Zaopatrzenie emerytalne funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej bez stopnia regulują przepisy o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

2. Zaopatrzenie emerytalne funkcjonariuszów, którzy przeszli ze stanowiska, do którego jest przywiązany stopień służbowy, na stanowisko bez stopnia w przypadkach określonych w art. 69 ust. 2 i art. 77 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o stosunku służbowym funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej (Dz. U. Nr 12, poz. 69) regulują przepisy niniejszej ustawy.

Art. 44. 1. Tracą moc:

- 1) dekret z dnia 9 listopada 1955 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 43, poz. 273) w zakresie zaopatrzenia funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej oraz ich rodzin,
- 2) dekret z dnia 27 lipca 1955 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów organów bezpieczeństwa publicznego oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 31, poz. 184).

2. W sprawach osób objętych dekretem, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, stosuje się niniejszą ustawę, z tym że ilekroć jest w niej mowa o dekrete z dnia 9 listopada 1955 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, należy rozumieć dekret wymieniony w ust. 1 pkt 2.

3. Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie niniejszej ustawy zachowują moc przepisy dotychczasowe, jeżeli nie są sprzeczne z niniejszą ustawą.

Art. 45. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: A. Zawadzki
Sekretarz Rady Państwa: J. Horodecki